

Пономаренко Ю. В.

студент,

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

Науковий керівник: Динник І. П.

кандидат наук з державного управління,

доцент кафедри публічного управління та адміністрування,

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-431-6-34>

РОЛЬ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РЕФОРМУВАННІ ТА СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Україна перебуває на перехресті значних економічних трансформацій, спричинених війною та необхідністю відновлення національної інфраструктури й соціально-економічних процесів. Для забезпечення стабільності та стійкого розвитку країни в поствоєнний період необхідні нові механізми, одним із яких є державно-приватне партнерство (далі – ДПП). ДПП дає змогу поєднати ресурси та досвід держави й бізнесу для вирішення актуальних завдань з відбудови країни, залучення інвестицій та модернізації економіки. Особливо важливим є вплив міжнародного співробітництва, яке дозволяє не тільки залучити фінансові ресурси, але й скористатися міжнародним досвідом відбудови постконфліктних територій.

Державно-приватне партнерство виступає важливим інструментом реформування економіки України. Основні напрями реформування за допомогою ДПП включають розвиток інфраструктури, модернізацію промисловості, запровадження інноваційних рішень та поліпшення якості державних послуг. Важливість цього механізму полягає у тому, що він дозволяє зменшити фінансове навантаження на державний бюджет, залучаючи приватні інвестиції до державних проєктів. Особливо ефективно ДПП працює у сферах транспорту, енергетики,

житлово-комунального господарства, де необхідні значні капіталовкладення для модернізації та відновлення [4].

Одним із прикладів успішного ДПП є проекти відновлення енергетичної інфраструктури, які допомогли залучити приватні інвестиції для відновлення електричних мереж та енергетичних об'єктів, що постраждали внаслідок воєнних дій. Крім того, через залучення міжнародних інвесторів, відбувається не тільки модернізація фізичних активів, але й впровадження новітніх технологій, які дозволяють зробити економіку України більш стійкою до зовнішніх шоків. Державно-приватне партнерство (ДПП) виступає не лише фінансовим механізмом, але й інструментом управління ризиками, оскільки приватний сектор бере на себе частину операційних та фінансових ризиків, що знижує тиск на державу. Крім того, ДПП сприяє впровадженню передових технологій та підвищенню ефективності управління інфраструктурними проектами, що допомагає прискорити відбудову і модернізацію критично важливих об'єктів. Це особливо важливо для України, яка зараз потребує швидкої віднови після масштабних руйнувань [2].

Важливою функцією ДПП є його стабілізаційний ефект на економіку України в період післявоєнного відновлення. Участь приватного капіталу допомагає уникнути дефіциту державних коштів та прискорити відновлення критично важливих об'єктів інфраструктури, таких як транспортні шляхи, електростанції, лікарні та школи. Завдяки державно-приватному партнерству, Україна отримує можливість оперативно вирішувати питання відновлення, при цьому знижуючи навантаження на державний бюджет [3].

Державно-приватне партнерство також сприяє залученню іноземних інвестицій, що відкриває додаткові фінансові можливості для відновлення країни та впровадження міжнародних стандартів якості в інфраструктурних проектах. Окрім того, участь приватних компаній дозволяє підвищити оперативність реалізації проектів, оскільки вони можуть застосовувати більш гнучкі підходи та ефективніші моделі управління. Це не тільки прискорює відновлення, але й закладає основу для стійкого економічного розвитку в довгостроковій перспективі .

Ключовим фактором успішного функціонування державно-приватного партнерства в Україні є міжнародне співробітництво. Співпраця з міжнародними фінансовими інституціями, такими як Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Міжнародний валютний фонд (МВФ), а також із міжнародними

донорськими організаціями, відкриває нові можливості для фінансування та реалізації масштабних інфраструктурних проєктів [2].

Зокрема, міжнародні партнери можуть надати не тільки фінансові ресурси, але й експертну допомогу та технологічні рішення, які допоможуть впроваджувати передові практики відновлення та розвитку. Міжнародна співпраця також допомагає підвищити рівень прозорості та відповідальності в реалізації проєктів, що важливо для залучення довгострокових інвестицій.

Попри значний потенціал державно-приватного партнерства в Україні, розвиток цього інструменту стикається з низкою проблем. Серед основних викликів варто відзначити недосконалу правову базу, яка потребує реформування для полегшення процедур укладання договорів ДПП та захисту прав інвесторів. Окрім того, існує проблема бюрократії, що уповільнює реалізацію проєктів. Також існує проблема недостатньої обізнаності та досвіду у реалізації таких проєктів серед державних та приватних структур, що призводить до неефективної координації між сторонами [1].

Існує ризик пов'язаний із нестабільною безпековою ситуацією в Україні, що створює додаткові виклики для міжнародних інвесторів. Проте, за підтримки міжнародних організацій, уряд України активно працює над вдосконаленням законодавства у сфері ДПП, що відкриває нові перспективи для розвитку співпраці з приватним сектором.

Державно-приватне партнерство відіграє важливу роль у реформуванні та стабілізації економіки України в умовах повоєнного відновлення. Воно дозволяє поєднати ресурси держави, приватного бізнесу та міжнародних партнерів для досягнення стійкого економічного зростання. Міжнародне співробітництво є ключовим елементом успішного функціонування ДПП, що сприяє залученню інвестицій та забезпеченню довгострокового розвитку стратегічних секторів економіки України. Розвиток правової бази та подолання бюрократичних перепон створять нові можливості для ефективного використання цього механізму у майбутньому.

Література:

1. Круглов, В. Розвиток системи державно-приватного партнерства в сучасних умовах. *Науковий вісник: Державне управління*. 2021. Вип. 3 (9). С. 50–67.
2. Матвійшин Є.Г., Вершигора Ю.З. Перспективи використання державно-приватного партнерства для відбудови України у повоєнний період.

Вісник: *Демократичне врядування*. 2022. URL: https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/jan/29791/verstkazdoi-31-45_0.pdf

3. Петрик С.М. Державно-приватне партнерство як інструмент трансформації форм реалізації функцій держави. Журнал: *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2020. Вип. 7. С. 309–333. URL: <https://doi.org/10.34132/pard2020.07.15>

4. Гадамська О. Відновлення України: як працює державно-приватне партнерство за правилами держдопомоги. Видання: *The Page*. 2022. URL: https://www.asterslaw.com/ua/press_center/publications/vidnovlennya_ukraini_yak_pratsyue_derzhavnoprivatne_partnerstvo_za_pravilami_derzhdomogi/?media=print